

«___» серпня 2026 року

ОБҐРУНТУВАННЯ
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому
енергетичному ринку»

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», НКРЕКП проводить розслідування зловживань та інших порушень на оптових енергетичних ринках відповідно до затвердженого порядку.

Згідно з пунктом 4.1. глави 4 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування), інформація про учасника оптового енергетичного ринку, що зазначається в проєкті рішення про початок розслідування, або про відмову від проведення розслідування, є конфіденційною та повинна бути знеособлена.

Акціонерним товариством «Оператор ринку» відповідно до вимог глави 2 Порядку розслідування подано повідомлення листом від 05.12.2025 № 01-14/2721 (далі – Повідомлення Оператора ринку) щодо здійснення учасником оптового енергетичного ринку (далі – Товариство) операцій на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) у певні розрахункові години діб постачання 09.11.2025 (18 розрахункова година) та 24.11.2025 (02-07 розрахункові години) (далі – період дослідження), які можуть містити ознаки зловживання на оптовому енергетичному ринку.

Згідно з інформацією, яку вказано у Повідомленні Оператора ринку, Товариством здійснювалось одночасне подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період доби постачання. При цьому, за результатами торгів на РДН у певні розрахункові періоди відбувся акцепт заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії. Вказані дії можуть містити ознаки зловживань на оптовому енергетичному ринку, а саме маніпулювання та/або спроба маніпулювання у вигляді укладання фіктивних угод (wash trades) – домовленостей щодо купівлі - продажу відповідно до оптового енергетичного продукту, за яких не відбувається зміни кінцевих інтересів чи ринкових ризиків для сторін договору, або вигоди.

Відповідно до пункту 2.6 розділу 2 Порядку розслідування НКРЕКП листом від 08.12.2025 № 194-12.2/25inv повідомлено АТ «Оператор ринку» про прийняття вказаного повідомлення до розгляду.

З підстав, визначених пунктом 3.3 глави 3 Порядку розслідування, розпочато попереднє дослідження обставин, зазначених у Повідомленні

О

Оператор ринку
№1683-12.2/26 від 18.08.2026
КЕП: Мішененко Т. М. 18.08.2026 13:54
04AF212836405D99040000005A6F3400BF03EE00
Сертифікат дійсний з 05.02.2026 до 05.02.2028 11:16

Під час проведення попереднього дослідження дій Товариства на оптовому енергетичному ринку в зазначений період дослідження встановлено, що одночасне подання заявок на купівлю та продаж електричної енергії на РДН на один і той самий розрахунковий період було зумовлене об'єктивними потребами господарської діяльності, зокрема балансуванням портфеля постачання, коригуванням прогнозних обсягів споживання та мінімізацією ризиків виникнення небалансів. Надані пояснення узгоджуються з фактичними даними щодо відхилень між прогнозним і фактичним споживанням, наявністю змін у режимах споживання окремих споживачів та підтверджені відповідними документами. Аналіз діяльності Товариства свідчить про реальний економічний зміст операцій: придбання електричної енергії на РДН використовувалося для забезпечення потреб споживачів у випадках недостатності обсягів електричної енергії, придбаних за двосторонніми договорами, а продажі здійснювалися, зокрема, у зв'язку з реалізацією імпортованої електричної енергії відповідно до вимог Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307. Ознак штучного характеру операцій або відсутності економічного інтересу не встановлено.

Під час попередніх досліджень аналогічної торговельної поведінки інших учасників оптового енергетичного ринку НКРЕКП зверталась до Секретаріату Енергетичного Співтовариства стосовно надання експертної оцінки щодо відповідності поведінки певних учасників оптового енергетичного ринку (інформацію було знеособлено) критеріям маніпулювання або спробам маніпулювання, згідно з європейськими підходами, та отримано експертний висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства про те, що оцінена поведінка не демонструє чітких ознак «wash trade» або інших форм маніпулювання та/або спроб маніпулювання на оптовому енергетичному ринку відповідно до стандартів REMIT.

Дотримуючись критеріїв, сформованих в процесі консультацій з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства під час проведення попереднього дослідження дій Товариства на оптовому енергетичному ринку в період дослідження встановлено, що:

- торговельна поведінка Товариства в частині подання заявок на продаж та на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період була обґрунтована наявністю комерційних цілей, а саме: необхідністю оперативного балансування власного портфеля постачальника та коригування прогнозних погодинних обсягів споживання електричної енергії, а також мінімізації ризиків небалансів;
- не було виявлено оманливих сигналів щодо пропозиції, попиту або цін, ринкові частки учасника оптового енергетичного ринку були незначними та не мали істотного впливу: частки погодинних заявлених Товариством у досліджуваному періоді обсягів електричної енергії на купівлю та продаж становили в загальному заявленому обсязі купівлі на РДН – від 0,01 % до 0,08%; в загальному заявленому обсязі продажу на РДН – від 0,61 % до 1,35 %.

Отже, попереднім дослідженням не встановлено, що дії Товариства в частині одночасного подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період доби постачання періоду дослідження містять ознаки маніпулювання та/або спроби маніпулювання, зокрема які можуть кваліфікуватися як укладання фіктивних угод.

З огляду на зазначене, з урахуванням вимог пунктів 4.1 та 4.3 глави 4 Порядку розслідування, у зв'язку з невстановленням за період 09 листопада 2025 року та 24 листопада 2025 року ознак маніпулювання та/або спроби маніпулювання за повідомленням АТ «Оператор ринку» від 05.12.2025 № 01-14/2721, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку».

Директор Департаменту

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про відмову від проведення
розслідування зловживань на
оптовому енергетичному ринку

Відповідно до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Прийняти рішення про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку за період 09 листопада 2025 року та 24 листопада 2025 року за повідомленням Акціонерного товариства «Оператор ринку» від 05 грудня 2025 року № 01-14/2721.

Голова НКРЕКП

Руслан СЛОБОДЯН